

THÔNG BÁO

Kết quả giám sát của Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện, Giám sát chuyên đề Công tác xóa mù chữ giai đoạn 2022 - 2025 trên địa bàn xã Trấn Ninh, huyện Văn Quan

Thực hiện Kế hoạch số 13/KH-HĐND ngày 25/01/2024 của Hội đồng nhân dân huyện Văn Quan về thực hiện chương trình giám sát của Hội đồng nhân dân huyện năm 2024 giao cho Trưởng Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện giám sát chuyên đề về Chương trình mục tiêu quốc gia thực hiện Đề án xóa mù chữ giai đoạn 2022 - 2025 trên địa bàn huyện Văn Quan; Quyết định số 52/QĐ-HĐND-KTXH ngày 22/3/2024 và Kế hoạch số 53/KH-ĐGS ngày 22/3/2024 của Đoàn giám sát Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện Văn Quan về Giám sát chuyên đề về Chương trình mục tiêu quốc gia thực hiện Đề án xóa mù chữ giai đoạn 2022 - 2025 trên địa bàn xã Trấn Ninh.

Đoàn Giám sát Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện do đồng chí Lành Thị Huệ - Ủy viên Ban Thường vụ Huyện ủy, Trưởng Ban Tổ chức Huyện ủy, Trưởng Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện làm Trưởng đoàn, các thành viên tham gia Đoàn Giám sát có các thành viên Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện, đại diện phòng Tài chính - Kế hoạch, đại diện lãnh đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện, Đại diện Thường trực Đảng ủy, HĐND, Ban Kinh tế - Xã hội HĐND xã Trấn Ninh. Thành phần đơn vị được giám sát có đại diện lãnh đạo Đảng ủy, thường trực HĐND, lãnh đạo UBND, UBMTTQ, lãnh đạo các nhà trường trên địa bàn và các thành phần liên quan.

Đoàn Giám sát tiến hành giám sát thực tế và làm việc tại UBND xã Trấn Ninh. Tại buổi làm việc Đoàn Giám sát nghe đại diện lãnh đạo UBND xã (phụ trách Trung tâm Học tập cộng đồng) báo cáo công tác xóa mù chữ giai đoạn 2022 - 2025 trên địa bàn xã, các ý kiến tham gia xây dựng, góp ý của lãnh đạo nhà trường, lãnh đạo Đảng ủy, HĐND, UBND xã và ý kiến tham gia của thành viên trong đoàn, cũng như ý kiến bổ sung, giải trình làm rõ một số vấn đề liên quan đến công tác lãnh đạo, chỉ đạo về công tác xóa mù chữ giai đoạn 2022 - 2025 trên địa bàn xã. Đoàn Giám sát Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện nhận xét đánh giá như sau:

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác chuẩn bị

Đơn vị được giám sát thực hiện đúng nội dung, chương trình các quy định theo kế hoạch giám sát của Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện; chuẩn bị các điều kiện phục vụ Đoàn Giám sát, có báo cáo, hồ sơ liên quan phục vụ công tác giám sát và mời đầy đủ thành phần làm việc với đoàn.

2. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý điều hành về Công tác xóa mù chữ đã được sự quan tâm chỉ đạo, quản lý của cấp ủy đảng, chính quyền địa phương xã Trấn Ninh và sự chỉ đạo sát sao của Phòng GD&ĐT Văn Quan, sự vào cuộc của các ban ngành, đoàn thể, tổ chức xã hội thôn, các trường học quan tâm về công tác xóa mù chữ.

3. Kết quả triển khai

3.1. Công tác điều tra, rà soát số người mù chữ, người tái mù chữ hằng năm

Trung tâm Học tập cộng đồng (TTHTCĐ) xã hằng năm xây dựng kế hoạch phối hợp với các ban ngành đoàn thể xã, thôn và trường học thực hiện tốt công tác điều tra, rà soát người mù chữ và tái mù chữ trên địa bàn. Việc khảo sát thực hiện dưới các hình thức điều tra phổ cập, hình thức phỏng vấn, hoặc khảo sát bằng phiếu đánh giá khả năng đọc, viết, tính toán của người dân. Trên cơ sở đó các hội đoàn thể vận động hội viên, người dân tham gia học các lớp xóa mù chữ.

3.2. Việc cập nhật số liệu trên hệ thống phần mềm dữ liệu phổ cập giáo dục (PCGD) - xóa mù chữ (XMC) của Bộ GD&ĐT

Trên cơ sở dữ liệu thu thập qua điều tra, Ban Chỉ đạo PCGD-XMC xã, chỉ đạo xử lý số liệu, đối chiếu thông tin và cập nhật kịp thời vào hệ thống thông tin điện tử quản lý PCGD đúng độ tuổi và PCGD-XMC đúng tiến độ; tổ chức tự kiểm tra đánh giá và đề nghị Phòng GD&ĐT, UBND huyện kiểm tra công nhận xã, đạt chuẩn về phổ cập giáo dục, xóa mù chữ qua các năm.

3.3. Công tác vận động người mù chữ tham gia lớp học xóa mù chữ (XMC) và duy trì sĩ số lớp học

Qua số liệu điều tra năm 2023 trên địa bàn xã độ tuổi từ 15-60 có 71 người. Trong đó số người mù chữ mức độ 1 là 47 người, mức độ 2 là 24 người.

TTHTCĐ đã phối hợp với các ban ngành đoàn thể, trường học và các thôn tuyên truyền vận động người mù chữ tham gia học XMC. Tuyên truyền vận động lồng ghép qua các cuộc họp của thôn và các cuộc sinh hoạt của chi hội và tổng hợp danh sách, lập hồ sơ trình Phòng GD&ĐT mở 01 lớp XMC, trong đó giai đoạn 1 đã thực hiện được 2 lớp, lớp 1 và lớp 2 hiện nay đang thực hiện lớp 3 có 06 học viên tham gia. Trong quá trình tổ chức dạy học, Ban Giám đốc ra quyết định phân công Phó Giám đốc là Hiệu trưởng Trường TH&THCS phụ trách theo dõi lớp học nắm bắt khó khăn của học viên, đưa ra những giải pháp phù hợp để duy trì sĩ số đảm bảo hiệu quả của lớp học, khi kết thúc chương trình, TTHTCĐ xã, các đơn vị trường học tiến hành hoàn thiện hồ sơ, thủ tục trình Phòng GD&ĐT ban hành Quyết định xác nhận học viên hoàn thành chương trình XMC từng giai đoạn. Công tác duy trì sĩ số cho đến thời điểm tháng 03 năm 2024 đã giảm 7 học viên gồm; Lớp giai đoạn 1 hiện tại còn $6/13 = 46\%$ đang tham gia lớp học.

3.4. Công tác phối hợp giữa ngành giáo dục với các cơ quan, tổ chức, đoàn thể trong công tác XMC

Công tác phối hợp luôn tạo được sự đồng thuận của cấp ủy, chính quyền địa phương coi công tác XMC là một công việc thường xuyên liên tục để các tổ chức đoàn thể nắm bắt đối tượng mù chữ trên địa bàn xã. TTHTCĐ là đầu mối có trách nhiệm nắm bắt, tham mưu cho các cấp có các giải pháp đầu tư cơ sở vật chất, con người, kinh phí tổ chức mở lớp XMC giúp củng cố duy trì PCGD đúng độ tuổi và PCGD-XMC trên địa bàn xã;

TTHTCĐ đã tham mưu cho UBND xã ra Quyết định số 28/QĐ-UBND ngày 15/03/2023 về việc thành lập Tổ điều tra rà soát về công tác XMC và quyết định số 02/QĐ-TTHTCĐ ngày 24/3/2023 về việc mở lớp XMC, Quyết định số 05/QĐ-TTHTCĐ ngày 25/3/2023 về việc phân công giáo viên dạy lớp XMC năm 2023, qua đó TTHTCĐ xã phối hợp với các ban ngành đoàn thể, trường học và các đồng chí bí thư chi bộ trưởng thôn tuyên truyền vận động được 10 cuộc lồng ghép qua các cuộc họp thôn và trực tiếp đến tận nhà vận động được 23 lần trực tiếp gặp mặt người mù chữ để vận động ra lớp học.

3.5. Việc triển khai thực hiện chương trình XMC

Cơ sở vật chất: cơ bản đáp ứng được mở lớp XMC; năm 2023 UBND xã đã chỉ đạo TTHTCĐ phối hợp với đoàn thể tổ chức khai giảng và mở được 1 lớp 13 học viên cho đến thời điểm hiện tại số học viên tham gia chỉ còn 6 học viên đã học qua chương trình lớp 1 và lớp 2; về lớp học các thầy, cô luôn linh hoạt về thời gian hiện tại lớp vẫn duy trì 6/13 học viên học tại nhà văn hóa thôn Bản Hèo; về trang thiết bị cơ bản có đầy đủ bàn, ghế, bảng, thiết bị dạy học, giao cho nhà trường mầm non và TTH&THCS phân công tham gia giảng dạy; đảm bảo theo chương trình quy định. Về chương trình thực hiện theo Thông tư số 33/2021/TT-BGDĐT ngày 26/11/2021 của Bộ GD&ĐT Thông tư ban hành Chương trình XMC. Có đủ tài liệu hướng dẫn dạy học lớp XMC cho giáo viên tham khảo. Bên cạnh đó các giáo viên dạy lớp XMC thường xuyên được tham gia tập huấn, bồi dưỡng về thực hiện chương trình XMC.

3.6. Vai trò tổ chức thực hiện công tác XMC của TTHTCĐ

TTHTCĐ xã có vai trò tham mưu cho UBND xã, UBND huyện, Phòng GD&ĐT huyện. Thực hiện điều tra, khảo sát, tuyên truyền, vận động, huy động người dân tham gia học xóa mù chữ; sắp xếp đầu tư cơ sở vật chất lớp học; phân công nhiệm vụ tới các tổ chức, đoàn thể, đơn vị trường học trong công tác mở lớp dạy học XMC.

Xây dựng hồ sơ mở lớp trình Phòng GD&ĐT huyện mở các lớp XMC theo quy định; lập dự toán kinh phí mở lớp. Phối hợp với các đơn vị trường học chỉ đạo giáo viên thực hiện nghiêm túc chương trình giáo dục theo Thông tư số 33/2021/TT-BGDĐT ngày 26/11/2021 của Bộ GD&ĐT Thông tư ban hành Chương trình XMC.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Những hạn chế, bất cập

Công tác huy động người dân mù chữ tham gia các lớp XMC còn gặp nhiều khó khăn, nhất là những đối tượng trong độ tuổi lao động. Vào thời điểm mùa vụ rất khó huy động học viên ra lớp học XMC và giáo dục tiếp tục sau khi biết chữ; nội dung dạy học ở lớp 1 và lớp 2 còn khó khăn. Số người mù chữ trong độ tuổi 15 - 60 chiếm tỷ lệ $71/2565 = 2,76\%$.

Hầu hết giáo viên đều dạy đủ và vượt định mức số tiết tại các đơn vị trường học, việc bố trí thời gian dạy các lớp XMC còn chông chéo, quá tải hoặc dạy vào thời gian chưa phù hợp (buổi trưa, buổi tối); một số giáo viên cấp mầm non, cấp THCS chưa có kinh nghiệm dạy chương trình cấp tiểu học; một số học viên chưa chuyên cần trong các buổi học trực tiếp hoặc chưa có phương tiện để học trong các buổi học trực tuyến.

Điều kiện kinh tế của người dân sống ở vùng có điều kiện khó khăn về mọi mặt tỷ lệ hộ nghèo chiếm khá cao nên không có điều kiện để đi học, bỏ học để lao động kiếm kế sinh nhai, các đối tượng sinh từ những năm 1964 đến năm 1987, 1988 trở lại đây khoảng 71 người trong đó độ tuổi từ 26 - 35 còn 8 người, độ tuổi từ 36 - 60 còn 63 người theo điều tra năm 2022 - 2023, bất cập khi tuyên truyền, vận động ra lớp đối tượng này số cơ bản đều từ chối không tham gia học, gây khó cho việc mở lớp và duy trì sĩ số khi mở lớp.

2. Nguyên nhân của hạn chế, bất cập

2.1. Nguyên nhân khách quan

Địa bàn xã tương đối rộng, dân cư sống thưa thớt, xa trường học, các lớp XMC chủ yếu vào buổi trưa, tối, thời gian học tương đối dài (từ 10 tháng liên tục trở lên) nên rất khó khăn trong huy động người học ra lớp. Đa số người dân thu nhập của thấp, tỷ lệ hộ nghèo và hộ cận nghèo cao; người mù chữ phần lớn thuộc hộ nghèo và cận nghèo. Đối tượng mù chữ là người lớn tuổi, lao động chính trong gia đình, đi làm xa nhà, không có điều kiện học tập. Việc vận động các đối tượng mù chữ đi học XMC và duy trì sĩ số lớp học gặp rất nhiều khó khăn.

2.2. Nguyên nhân chủ quan

Chưa có giáo viên chuyên trách, giáo viên và người tham gia giảng dạy lớp mù chữ thực hiện nhiệm vụ kiêm nhiệm, thời gian dạy học XMC chùng với thời gian năm học của các đơn vị trường học, nhiều giáo viên đủ số tiết dạy chính khóa nên công tác dạy học XMC dạy vượt số tiết theo định mức, khối lượng công việc lớn cũng ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục của các lớp XMC.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Kiến nghị của UBND xã Trấn Ninh

a) Đối với Ban Chỉ đạo huyện

- Tiếp tục quan tâm, chỉ đạo công tác nâng cao chất lượng giáo dục nói chung và chất lượng phổ cập giáo dục XMC nói riêng trên địa bàn xã Trấn Ninh.

- Quan tâm, bố trí kinh phí đầu tư xây dựng cơ sở vật chất cho TTHTCĐ, các nhà văn hóa thôn đảm bảo về cơ sở vật chất cho các lớp học XMC được tổ chức thuận lợi hơn.

- Quan tâm chi trả chế độ chính sách đối với người dạy, người học và người làm công tác XMC kịp thời.

- Bố trí thêm định mức giáo viên đảm bảo công tác dạy học XMC.

b) Đối với Phòng GD&ĐT huyện

- Quan tâm mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên thực hiện chương trình giảng dạy XMC.

- Bố trí giáo viên cho các đơn vị trường học trên địa bàn xã có mở lớp XMC, đảm bảo đủ về số lượng, đáp ứng được việc thực hiện chương trình XMC theo Thông tư của Bộ quy định.

2. Kiến nghị của Đoàn Giám sát đối với UBND xã Trấn Ninh

- Đổi mới công tác quản lý, tổ chức lớp học XMC: cấp ủy, chính quyền địa phương phải coi việc đổi mới công tác quản lý, tổ chức lớp học XMC là nhiệm vụ chính trị trọng tâm, đồng thời chỉ đạo các ban, ngành, đoàn thể, các tổ chức có liên quan chủ động phối hợp xây dựng kế hoạch thực hiện công tác XMC. Cùng cố, kiện toàn và nâng cao năng lực Ban Chỉ đạo Đổi mới giáo dục xã; giáo dục cho người dân nâng cao dân trí, xóa đói giảm nghèo và phát triển cộng đồng; tạo sự phối hợp chặt chẽ giữa ngành Giáo dục với các tổ chức, đơn vị liên quan trong công tác XMC.

- Thường xuyên tổ chức việc tuyên truyền nâng cao nhận thức cho đội ngũ nhà giáo và các tầng lớp Nhân dân trên địa bàn; kịp thời kiện toàn TTHTCĐ và có kế hoạch làm việc sáng tạo, phân công nhiệm vụ rõ ràng cho các thành viên. Tổ chức sơ kết, tổng kết hằng năm để đánh giá từ đó đúc rút kinh nghiệm, khắc phục thiếu sót.

- Đẩy mạnh và đa dạng hình thức tuyên truyền về vai trò, tầm quan trọng của việc học XMC và giáo dục tiếp tục sau khi biết chữ đối với sự phát triển của cá nhân, gia đình và cộng đồng.

- Chỉ đạo TTHTCĐ Thực hiện tốt công tác điều tra thống kê hằng năm đảm bảo chính xác, liên thông. Thực hiện tốt công tác huy động người mù chữ ra lớp.

- Nâng cao chất lượng dạy và học, củng cố và nâng cao kết quả XMC: Tổ chức các lớp học XMC phù hợp; duy trì các hình thức học tập như ngắn hạn, dài hạn, vừa làm vừa học, tự học có hướng dẫn. Tổ chức thời gian học linh hoạt như học buổi tối, học vào các ngày nghỉ, học theo ca, học theo mùa vụ; đa dạng học các hình thức dạy học: trực tuyến, qua mạng, trực tiếp, người biết chữ dạy cho người chưa biết chữ.

- TTHTCĐ hoạt động đúng quy chế của Bộ Giáo dục và Đào tạo, với tổng số người tham gia các lớp chuyên đề ngắn hạn và dài hạn.

3. Kiến nghị của Đoàn Giám sát đối với UBND huyện

Đề nghị UBND huyện quan tâm xem xét giải quyết kiến nghị mà UBND xã Trấn Ninh đã nêu ở trên.

Trên đây là Thông báo Kết quả giám sát của Ban Kinh tế - Xã hội Hội đồng nhân dân huyện, Giám sát chuyên đề Công tác xóa mù chữ giai đoạn 2022 - 2025 trên địa bàn xã Trấn Ninh, huyện Văn Quan./.

Nơi nhận:

- TT HĐND huyện;
- UBND huyện;
- Các thành viên Ban KT-XH HĐND huyện;
- CVP, các PCVP HĐND&UBND huyện;
- TT HĐND, UBND xã Trấn Ninh;
- Các Trường trên địa bàn xã Trấn Ninh;
- CVVP (đ/c Lê);
- Lưu: VT, HSGS.

**TM. BAN KINH TẾ - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Lành Thị Huệ